

Na snackbars, kappers en loodgieters is er nu ook een Nederlands ziekenhuis in Benidorm. Met de beste apparatuur, dankzij de verzekeringen van de pensionado's die er worden geopereerd.

Door **Sander Heijne**

Jos Kuijpers (links) in de spreekkamer bij huisarts Maarten Vasbinder in Moraira.

Foto's Sander Heijne

Zoals zoveel Nederlanders die hier aan de Costa Blanca wonen, laat ik mijn gezondheid regelmatig controleren. Dit voorjaar werd bij zo'n onderzoek iets gekst ontdekt. De huisarts verwees mij door naar de uroloog. Die ontdekte een kwaadaardige tumor bij mijn prostaat.

In de spreekkamer van huisarts Maarten Vasbinder in het Spaanse Moraira vertelt Jos Kuijpers (67) over de oncologische behandeling die hij in Spanje ondergaat. Kuijpers is een van de naar schatting 250 duizend Nederlanders die jaarlijks een bezoek brengt aan Benidorm of omgeving. Het overgrote deel van hen bestaat uit zogenaamde pensionado's, Nederlandse gepensioneerden die aan de Costa Blanca overwinteren.

Hoewel Kuijpers officieel in Nederland woont, voelt Spanje als zijn nieuw thuis. Toen in juli de diagnose kanker werd gesteld, was de keuze voor hem dan ook snel gemaakt. Hij wilde zich het liefst in Spanje laten behandelen.

'Ik had van kennissen al goede verhalen gehoord over het privéziekenhuis Hospital Clinica in Benidorm. Daar hebben ze een enorm deskundige afdeling radiologie en je wordt er bovendien heel vriendelijk behandeld. In augustus ben ik altijd in Nederland. Maar dat bleek geen probleem voor dokter Rodriguez van het Clinica. Zij heeft geregeld dat ik binnen veertien dagen geholpen kon worden.'

Altijd ellendig

Zorgverzekeraars zien zich geconfronteerd met steeds meer mensen als Kuijpers. Mensen bij wie in het buitenland een niet-spoedeisend gezondheidsprobleem wordt ontdekt

en die vervolgens niet bereid zijn om naar Nederland terug te keren voor een behandeling. Voor de verzekeraars vormen deze mensen administratief een enorm probleem, zegt Deon van de Berk, buitenlandcoördinator van de gefuseerde zorgverzekeraars Univé-VGZ-IZA-Trias (UVIT).

'Voor een verzekeraar is het altijd ellendig als cliënten een beroep doen op niet-spoedeisende hulp in het buitenland. Ten eerste krijgen we vaak heel dure offertes voor zorgaanvragen, waarbij we nauwelijks inzicht hebben hoe het geld wordt besteed. Op het moment dat we reageren op een aanvraag beschikken we vaak alleen over een adres in Nederland, waardoor onze correspondentie cliënten vaak veel te laat bereikt. En als de zorg eenmaal is verleend, zitten we met een stapel losse facturen voor verschillende onderdelen van de behandeling, in de taal van het land waar de behandeling heeft plaatsgevonden.'

Tegelijkertijd wordt de zorg in som-

» Benidorm

mige buitenlanden steeds toegankelijker voor Nederlanders. Benidorm spant de kroon. Na de Nederlandse snackbars, clubs, kappers, loodgieters en radiostations is er de afgelopen jaren in en rond Benidorm ook een compleet Nederlands zorgstelsel ontstaan. Met tientallen huisartsen, fysiotherapeuten, thuiszorgorganisaties, tandartsen en medisch specialisten.

Hoe Nederlands de zorg in Benidorm voor de patiënt ook is, administratief was de zorgketen nog altijd Spaans. En dat is een probleem voor de verzekeraars, zeker omdat patiënten inmiddels zo mondig zijn geworden dat ze zich niet meer laten gebieden naar Nederland terug te keren voor een behandeling. UVIT maakt nu van de nood een deugd en sluit per 1 oktober een contract met Hospital Clinica Benidorm, dat daarmee het eerste officiële Nederlandse ziekenhuis in Spanje wordt. In de branche geldt het contract met een buitenlands ziekenhuis (buiten België en Duitsland) als een mijlpaal.

Nu UVIT het spits heeft afgebeten, kunnen andere verzekeraars nauwelijks achterblijven. De vraag naar zorg in het buitenland beperkt zich niet tot de vier miljoen klanten van UVIT of de Costa Blanca. Van de Berk: 'In feite komt ieder ziekenhuis dat aan onze kwaliteitseisen kan voldoen in een regio waar veel Nederlanders om zorg vragen in aanmerking voor een contract.'

Daarmee ligt de weg open voor contracten met ziekenhuizen in andere Europese regio's zoals de Algarve in Portugal of de Spaanse kuststrook rond Barcelona. Verzekeraars noemen ook Turkije en Marokko als optie, mits de klinieken aan alle kwaliteits-eisen kunnen voldoen. 'Eigenlijk kan ik overal in het Neder-

Pensionado's op een bankje op de boulevard van Benidorm.

Een arts bestudeert een driedimensionale hartscan in Hospital Clinica Benidorm.

lands terecht', vertelt Kuijpers. 'Alleen met de uroloog, dokter Köhl, spreek ik geen Nederlands. Dat is een Duitser. Hij spreekt wel Nederlands hoor, maar mijn Duits is ook goed.' Ook in de privékliniek hielden Kuijpers geen woord Spaans te spreken. 'Er werken daar verschillende Nederlandse specialisten, verpleegsters en baliepersoneel. Mijn tumor is wel behandeld door Spaanse radiologen, maar ze zorgen er daar altijd voor dat er een tolk aanwezig is.'

Voor de Spaanse privékliniek vormen de buitenlanders een belangrijke bron van inkomsten. Spanjaarden zijn via het Spaanse ziekenfonds in principe aangewezen op staatsziekenhuizen. Alleen voor sommige complexe kankerbehandelingen mogen Spaanse ziekenfondspatiënten soms uitwijken naar specialistische privéklinieken, zoals het Clinica. Voor andere behandelingen kunnen al-

leen particulier verzekerde Spanjaarden in het private ziekenhuis terecht. Maar dat is niet goedkoop. De premies lopen op tot vele duizenden euro's per jaar en stijgen naarmate de verzekerde ouder wordt.

'Voor een verzekeraar is zorg in buitenland altijd ellendig'

'Spaanse ziektekostenverzekeraars zijn echt schurken', beaamt algemeen chirurg Mart-Jan Rongen. De Nederlandse specialist werkt al enkele jaren in de privékliniek in Benidorm. 'Mensen betalen enorme premies, maar als het erop aankomt keren de verzekeraars vaak niet uit. Als je bijvoorbeeld valt en een heup

breekt, vragen ze gerust of het thuis of op straat is gebeurd. Antwoord je per ongeluk dat het op straat was, dan loop je goede kans dat ze zich erop beroepen dat in de kleine lettertjes staat dat verkeersongevallen zijn uitgesloten.'

De meeste Spanjaarden krijgen dus moeilijk toegang tot Hospital Clinica. Daar staat tegenover dat de kliniek uit een enorm reservoir goedverzekerde, zorgvragende Nederlandse bejaarden kan putten. 'En Nederlanders vragen veel zorg', verzucht huisarts Vasbinder. 'Ik heb hier patiënten die welkijks komen met flauwekulklachten. Het zit in de routine van mensen. Als ze hebben getennist en koffie gedronken gaan ze zich vervelen. Dan denken ze kom, laat ik maar weer eens naar de dokter gaan.'

Vasbinder schat dat 80 procent van de patiënten die hij op het spreekuur ziet niets onder de leden heeft. De pa-

'Ze zijn deskundig en je wordt er heel vriendelijk behandeld'

tiënten die wel medische hulp nodig hebben, lijden vooral aan ouderdomsklachten. Hoge bloeddruk, buikklachten en kanker. 'Verder is alcohol hier een groot probleem. Ik zie hier genoeg pensionado's die iedere dag twee flessen wijn drinken. Maar oude mensen zijn kwetsbaar. Als ze met een slok op struikelen, breken ze gemakkelijk een heup.'

Al met al vormen de Nederlandse pensionado's een prachtige visvijver voor Spaanse privéziekenhuizen. Met Nederlandse specialisten, tolken en Spaanse gastvrijheid probeert Hospital Clinica dan ook zo veel mogelijk overwinteraars te verleiden hun medische behandelingen in Benidorm te ondergaan. Met succes. Alleen al in dit ziekenhuis ondergingen in 2009 3.242 Nederlandse patiënten een behandeling, waarvan 2.539 patiënten voor een niet-spoedeisende behandeling kwamen. Daarmee vormen de Nederlanders 40 procent van de klandizie, tegenover 20 procent Spanjaarden. De overige 40 procent bestaat uit Duitsers, Britten en Noren.

Op het eerste gezicht is Hospital Clinica Benidorm als een sobere, provinciale kliniek. De hal, de balie, de muren, menig Nederlands ziekenhuis zou zich schamen voor de eenvoud. Rongen kan er alleen maar om lachen. 'Laat je door het uiterlijk niet misleiden, dit is wat je krijgt als je artsen zelf een ziekenhuis laat runnen.'

De chirurg krijgt bijval van cardioloog Jeroen Braat, die eveneens in het Clinica werkt. 'Als je een hotelier een ziekenhuis laat runnen, ziet alles er voor leken tiptop uit. Hier stoppen ze al het geld in de zorg en niet in bureaucratie. Dat scheelt heel veel. Toen ik hier voor het eerst kwam, wist ik niet wat ik zag. Ze hebben hier de

meest geavanceerde medische apparatuur staan die je maar kunt bedenken. Daar kan een gemiddeld academisch ziekenhuis in Nederland alleen maar van dromen. En dat voor een ziekenhuis met maar 160 bedden.'

Kuijpers heeft niets dan lof voor de hypermoderne afdeling radiologie van het Clinica. 'Ze hebben een methode voor inwendige bestraling. Op mijn leeftijd valt een operatie zwaar. Met slechts een paar prikjes in mijn zij hebben ze 57 radioactieve zaadjes rond de tumor geplaatst. Ik hoefde maar een nacht in het ziekenhuis te blijven, en mijn vrouw mocht ook blijven slapen. Ik kan dit ziekenhuis echt aan iedereen aanraden.'

Dankzij het contract van UVIT kunnen vier miljoen Nederlanders nu probleemloos ingaan op de aanbeveling van Kuijpers. Voor hen is de privékliniek administratief een gewoon Nederlands ziekenhuis geworden. Met een verwijzing van de huisarts kunnen ze voortaan net zo makkelijk in Benidorm terecht als in ieder ander ziekenhuis in Nederland. Speciaal voor UVIT voert het Spaanse ziekenhuis het in Nederland soms verguisde financieringssysteem met Diagnose Behandelingscombinaties (DBC's) in.

Geen extra kosten

Deon van de Berk benadrukt dat het contract voor Nederlandse verzekeren geen extra kosten met zich meebrengt. 'Wij betalen voor de DBC's in Spanje precies hetzelfde tarief als in Nederland. Bovendien zal dit ons in veel gevallen repatriëringskosten schelen.' Wel benadrukt de zorginkoper dat het niet de bedoeling is dat patiënten speciaal vanuit Nederland naar Benidorm gaan reizen om de wachtlijsten in eigen land te ontlopen. 'Daarvoor hebben we contracten met ziekenhuizen in België en Duitsland.'

Formeel kan de verzekeraar patiënten die op eigen kosten naar Benidorm reizen om zich daar te laten behandelen echter niet meer weigeren. Dit tot grote tevredenheid van staatssecretaris van Volksgezondheid van de autonome Spaanse regio Valenciana Luis Rosado: 'Economisch is het goed voor ons als mensen speciaal uit Nederland naar Benidorm komen voor een medische behandeling. Het is ook goed voor de zorg in Spanje. UVIT investeert nu in een Spaans ziekenhuis. Nederland en Spanje kunnen nog veel van elkaar leren.'

Ook burgemeester Agustin Navarro van Benidorm ziet de economische voordelen van het Nederlandse ziekenhuis in zijn stad. 'Er is nu geen enkele reden meer voor Nederlanders om Benidorm te verlaten als ze ziek zijn. Ik denk zelfs dat dit veel meer bezoekers zal aantrekken. Als mensen ziek zijn, dan komt de familie op bezoek. Die moeten hier dan ook allemaal een hotel boeken. En u weet, als mensen eenmaal in Benidorm zijn geweest komen ze hier altijd weer terug.'